

D66

Dank voor het toesturen van het SV Concept Cultuur- en erfgoedprogramma 2020-2023 'Voor Jong & Altijd' met bijlagen. D66 heeft hierover de volgende schriftelijke vragen:

1. Als bijlage bij het SV zit een brief d.d. 28/04/2020 van een groot deel van de culturele organisaties/sector in onze provincie betreffende de oproep voor een regionaal steunpakket voor de culturele sector. Op het Twitteraccount van de Provincie Utrecht (@ProvUtrecht) lees ik op 04/05 dat de CvK de heer Oosters en de Gedeputeerde de heer Van Muilekom een goed gesprek hebben gehad met culturele koepelorganisaties over de noden in de sector en een mogelijk regionaal steunpakket. Wie waren er verder bij de gesprek aanwezig? Wat maakt het dat het een goed gesprek was? Kunt u zeggen wat hierin precies is besproken?
2. Welke culturele instellingen (anders dan genoemd in bovenstaande brief) en erfgoedlijstorganisaties dreigen om te vallen dit jaar vanwege de maatregelen die genomen zijn tegen de verspreiding van het coronavirus? Wat gaan we verliezen? Waar vallen de ontslagen in de cultuursector?
3. Hoe wordt de jeugd in deze tijd voorzien wordt van culturele voeding/educatie (nu er geen school is, of gedeeltelijk, krijgen kinderen ook geen gesubsidieerde cultuurlessen en/of bezoeken aan musea)?
4. Niet alleen in de Provincie Utrecht maar ook op Landelijk en lokaal niveau wordt de noodklok vanwege het coronavirus door de culture sector geluid. Hoe vindt er afstemming plaats tussen het verlenen van steun tussen de verschillende bestuurslagen? Hoe stuurt u het feit dat de culturele sector de juiste bestuurslaag aanspreekt? Waar moet volgens u de Provincie Utrecht haar verantwoordelijkheid nemen als het gaat om het verlenen van steun?
5. Eens in de vier jaar adviseert de Raad voor Cultuur over de toekenning van rijkssubsidies aan culturele instellingen. [Op 4 juni](#) a.s. zal de Raad voor Cultuur zijn advies over de Basisinfrastructuur 2021-2024 (BIS) aanbieden aan de Minister van Engelshoven. In de PS-vergadering van [3 juni](#) a.s. stellen wij volgens planning het SV Cultuur- en erfgoedprogramma 2020-2023 vast. Kunt u kort aangeven hoe deze beide voorstellen zich tot elkaar verhouden? Als wij het SV Cultuur- en erfgoedprogramma 2020-2023 [op 3 juni](#) a.s. vaststellen is er dan nog ruimte om rekening te houden met de BIS?
6. Op verzoek van D66 is in het concept Cultuur- en erfgoedprogramma 2020-2023 een verwijzing opgenomen naar het immateriële erfgoed in onze provincie. Het is echter maar mondjesmaat. In een nota van 73 pagina's wordt er slecht op twee momenten naar verwezen (en dan ook nog eens erg vrijblijvend). Kunt u mij zeggen welke visie u als GS heeft op ons immaterieel erfgoed in onze provincie? Welke waarde kent u aan immaterieel erfgoed toe? Welk beleid zou u hierop willen volgen? Kunt u aangeven welke activiteiten op het terrein van immaterieel erfgoed in onze provincie kunnen worden uitgevoerd?
7. Waarom wordt in het overzicht op pagina 21 van het concept programma de bibliotheek Zuid Oost Utrecht (ZOUT) in het geheel niet genoemd?
8. "De historische buitenplaatsen op de Heuvelrug zijn van grote waarde voor de provincie Utrecht. Daarom is het belangrijk om te zorgen voor behoud en beleefbaarheid van dit bijzondere erfgoed.

Vanwege klimaatverandering voorzien we aanzienlijke gevolgen voor beheer en beplanting van monumentale parken, tuinen en landgoederen op de Heuvelrug. Samen met eigenaren en partners als Nationaal Park Heuvelrug en de stichting Kastelen Buitenplaatsen en Landgoederen (sKBL) willen we investeren in benodigde kennis en mogelijk nieuw ontwerp, bijvoorbeeld door middel van een Erfgoed Deal.”(pagina 42). D66 wil graag een Cultuurlint Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug creëren waarbij alle culturele, natuurhistorische en erfgoedparels nationaal en internationaal onder de aandacht worden gebracht. Het gaat hier om een synergie tussen cultuur, erfgoed en natuurhistorie in dit gebied. Welke mogelijkheden ziet u om deze verbinding tot stand te brengen? Kan dit onderdeel van de Erfgoed Deal uitmaken? Welke stappen moeten hiertoe worden gezet?

SGP

De SGP vindt de balans in dit voorstel erg doorschieten naar cultuur ten opzichte van erfgoed. Wij zien een duidelijke provinciale taak in het beschermen van ons erfgoed, maar minder in het draaiende houden van culturele festivals. We hebben dan ook grote bedenkingen bij de voorstellen zoals gepresenteerd in de paragrafen 3.3 en 3.4. Ons ontgaat bijvoorbeeld geheel waarom de provincie samenwerkingsverbanden tussen instellingen op het gebied van talentontwikkeling van professionele makers moet gaan ondersteunen. Wat voegt dat toe? We ondersteunen toch ook niet de talentontwikkeling van metselaars of professionele schilders? Of waarom moet er een regionale samenwerkingsstrategie op het gebied van talentontwikkeling van jongeren opgesteld worden? Zijn de beschikbare opleidingen niet goed genoeg? Wij zien meer in het verder verstevigen van de voorstellen in paragraaf 3.2. Het is wat ons betreft goed om bibliotheken blijvend te ondersteunen. Bezuinigingen van gemeenten hakken hier ook fors in op de organisaties met maatschappelijke gevolgen in de vorm van verlaagde bereikbaarheid van boeken en kennis als gevolg. Wij schrokken van de berichten uit Vijfheerenlanden dat de abonnementskosten in de nieuwe gemeente flink omhoog zijn gegaan doordat onze provincie bibliotheken minder ondersteunt dan de provincie Zuid-Holland. Wij zouden daarom een accentverschuiving bepleiten van paragraaf 3.3. en 3.4. naar paragraaf 3.2 en de erfgoedparagrafen.

Naast deze politiek inhoudelijke bijdrage hebben we nog een aantal meer technische vragen:

- Klopt het dat de provincie Zuid-Holland riantere ondersteuning biedt dan de provincie Utrecht?
- Zijn alle partijen die betrokken zijn bij molens in de provincie Utrecht actief betrokken bij de opstelling van dit programma?
- Waarom krijgt HUL de opdracht om de promotie van molens te verzorgen en niet LEU?
- Hoe wordt geborgd dat HUL het verkregen geld inzet voor de promotie van molens en niet voor een van haar andere activiteiten? Kan dit worden ondervangen met een subsidie achteraf na onderbouwing van inzet?

GroenLinks

Allereerst: heel goed dat er rekening wordt gehouden met de coronacrisis. Tijdens het schrijven van deze eerste termijn moet de memo over de stand van zaken coronacrisis nog komen, dus hier gaan we eventueel graag in een tweede termijn op in. De samenvatting in het programma is duidelijk en de

toegevoegde waarde van cultuur komt hierin goed naar voren. Fijn en belangrijk dat in het Statenvoorstel een link gelegd wordt met de sociale agenda als het gaat om cultuurparticipatie en bibliotheken. Hoe gaan we ervoor zorgen dat bibliotheken en cultuurhuizen ook daadwerkelijk een plek worden waar iedereen zich thuis voelt?

'Het kunst- en culturaanbod moet aansluiten bij de wensen van diverse bevolkingsgroepen en bijdragen aan een inclusieve samenleving.', wij zijn erg blij om te lezen dat inclusie een duidelijke plek heeft in het cultuur- en erfgoedprogramma. Dit zien we als een verrijking van de culturele sector.

Een belangrijke verandering is dat er in dit programma ook ingezet wordt op cultuureducatie voor het voortgezet onderwijs, er wordt hierbij rekening gehouden met aansluiting van de basisschool naar het voortgezet onderwijs. Cultuureducatie prikkelt de verbeeldingskracht van jongeren, hierdoor wordt onder andere het creatieve brein en samenwerken ontwikkeld. Vaardigheden die we goed kunnen gebruiken in de hele samenleving.

Bij het stuk over laaggeletterdheid en hulp vanuit bibliotheken lees ik vooral over samenwerking met scholen en jeugdgezondheidszorg. Mijn vraag is: hoe worden volwassenen doorverwezen naar de taalhuizen? Welke samenwerkingen zijn daar gerealiseerd?

Al met al is het een duidelijk cultuur- en erfgoedprogramma met visie voor de toekomst waar we trots op mogen zijn.

Forum voor Democratie

Crisis en het programma

Door de crisis met het Covid -19 virus zijn culturele -en erfgoed instellingen zwaar geraakt net als zeer veel andere sectoren in Nederland. In een brief aan de Staten van 28 april 2020 vragen de culturele instellingen om een regionaal steunpakket voor de culturele sector. Op 4 mei geeft de gedeputeerde aan hierover een gesprek te hebben gehad met de vertegenwoordigers van de sector in aanwezigheid van de commissaris. Nu ligt er voor ons ter bespreking een cultuur- en erfgoedprogramma terwijl veel instellingen vechten voor hun voortbestaan. In het voorwoord van het programma schrijft de gedeputeerde 'Mijn ambitie is om,.....,de culturele infrastructuur te versterken'

De vraag die nu voorligt of dit wel een reëel beleidsdoel is en of het nu wel de tijd is om dit programma te gaan bespreken in de Staten. De ambitie op dit moment zou eerder moeten zijn om de culturele infrastructuur te behouden en als meer zicht is op hoe het verder gaat dan dit programma te bespreken.

Wat onze fractie betreft zou de volgorde moeten zijn:

- Eerst vaststellen wat de financiële noden per Utrechtse instelling/ festival zijn als gevolg van het corona virus;
- Hoe gaat de provincie bijdragen aan deze noden in samenspraak met de gemeenten en het Rijk en het steunpakket vanuit het Rijk?
- Hoe gaat de provincie dit noodpakket financieren? Gaat dit uit de algemene reserves of vanuit het bestaande programma bijvoorbeeld?

Nadat deze vragen zijn beantwoord kan daarna gekeken worden welke onderdelen van het voorliggende programma zeker door moeten gaan. Hierbij kunnen wij ons voorstellen dat de bijdragen aan de restauratie werkzaamheden maar ook bijvoorbeeld de bijdrage aan BISC zeker doorgang moeten vinden.

Graag horen we de reflectie van de gedeputeerde op dit standpunt

Verder wil mijn fractie graag nog opmerken dat als er wordt gedacht over een financiële bijdrage aan culturele instellingen in nood dat dan zeker de overheid niet de enige moet zijn die bij moet dragen. Ook leveranciers, verhuurders, personeel & eigenaren moeten een bijdrage leveren. Graag horen wij dan ook van gedeputeerde hoe hij vast gaat stellen wat de financiële nood is van de instellingen. Hoe gaat dat proces eruitzien en op welke momenten wordt PS hierover geïnformeerd?

Ook horen wij graag van GS wat de uitkomsten waren van het gesprek op 4 mei 2020 met de sector.

Verder hebben wij nog de volgende vragen en opmerkingen voor GS naar aanleiding van het voorliggende stuk waarvan wij vinden dat het nu niet de tijd is om te bespreken.

Code diversiteit en inclusie

In het stuk schrijft gedeputeerde dat instellingen waar een subsidie relatie mee wordt aangegaan de 'code diversiteit en inclusie' moeten onderschrijven.

Als een instelling weigert deze code te ondertekenen en voor de rest aan alle subsidie-voorwaarden voldoet, wordt de aanvraag dan geweigerd?

Als de eigenaar van een essentieel erfgoed dat hoognodig gerestaureerd moet worden deze code niet wenst te onderschrijven? Wat gebeurt er dan met de aanvraag?

Matching

Pagina 17 van het voorstel staat 'waar gemeenten niet bereid zijn te matchen, doen wij dat als de provincie voor de scholen die mee willen doen'

Kunt u dit verder toelichten want het leest nu dat als een gemeente niet wil betalen, betaalt de provincie wel, terwijl gemeenten die wel betalen geen geld van de provincie krijgen. Graag uw antwoord.

Bescherming cultureel landschap

In de inleiding van uw programma schrijft u dat u goed voor het cultureel erfgoed wil zorgen en deze ambitie komt geregeld terug in het programma. Dit is een ambitie die mijn fractie onderschrijft. Het plaatsen van tientallen windturbines kan hierbij blijvende schade aan het cultureel erfgoed in de provincie opleveren. Zie hieronder bijvoorbeeld het persbericht van de bond heemschut

<https://www.heemschut.nl/nieuws/actueel/bericht/heemschut-bepleit-ontzien-cultuurlandschap-rond-het-gein-bij-plannen-windmolenparken>

Graag hoor ik de reactie van gedeputeerde of hij de mening deelt dat verkeerd geplaatste windturbines blijvende schade aanrichten aan het cultureel erfgoed?

Zoals u weet is mijn fractie tegen het plaatsen van windmolens. Kunt u ons toezeggen dat in ieder geval in de Cultuurhistorische hoofdstructuur en Unesco Werelderfgoed geen windturbines komen? Zie hiervoor ook de kaart in het stuk.

Indicatoren

Op pagina 43 staat dat STAMU in 2023 minstens een 7,5 moet scoren op klanttevredenheid terwijl dat in 2019 een 8 is? Vanwaar deze achteruitgang in klanttevredenheid? Wat zijn de redenen hiervoor?

Hetzelfde gebeurt op pagina 52. De MMU mag onvriendelijker worden. In 2019 scoren ze een 8,5 maar nu mogen ze naar een 7,5. Graag uw reflectie op deze achteruitgang in de dienstverlening.

Zelfde voor de site van Utrechtaltijd.nl Deze mag ook minder goed worden namelijk van een 8 naar een 7,5

CDA

Voorzitter,

Het CDA wil de gedeputeerde bedanken voor het cultuur en erfgoedprogramma. In deze onzekeretijd is het belangrijk dat waar wij als provincie enigszins zekerheid kunnen bieden dat we dit moeten doen. Daarom goed dat ondanks de coronamaatregelen en al het ongemak dit programma er nu ligt en de cultuursector in deze onzekere tijd toch iets zekerheid wordt geboden.

Het CDA is blij om te zien dat het belang van bibliotheken en de brede functies die deze hebben worden onderschreven.

Ook is het CDA tevreden dat er een goede invulling wordt gegeven aan het coalitieakkoord 'Nieuwe Energie voor Utrecht' en er meer aandacht komt naat industrieelerfgoed voor Religieus- en varend-erfgoed, twee onderdelen die voor het CDA altijd erg belangrijk zijn geweest.

Een ander onderwerp wat belangrijk is, en waar het CDA altijd voor heeft gepleit, is het belang van cultuureducatie. Fijn om te zien dat er nu wordt gekeken om dit uit te breiden naar het VMBO.

Wij hebben daarom als CDA eigenlijk voor reden voor tevredenheid. Toch hebben wij wat vragen/opmerkingen:

Indien wij moeten bezuinigen, let op dat je de verbonden organisaties niet kort in provinciale bijdrage. De taken die zij uitvoeren zullen dan wellicht door de provincie zelf uitgevoerd moeten worden. Een bezuiniging kan zo ineens een last worden.

En tenslotte, wat gaat de provincie doen aan de bibliotheken situatie in VHL?

VVD

In algemene zin:

De VVD vraagt zich nog steeds af of het nu op de voorgestelde wijze vaststellen van het voorgestelde beleid wijsheid is. Gelet op de kaalslag die in de cultuursector dreigt (Coronamaatregelen in combinatie met een economische recessie) en de problemen in delen van de erfgoedsector, is de vraag wie er zit te wachten op beleid dat pre-Corona is ontwikkeld. Grote kans dat de cultuursector

nu op iets anders zit te wachten (zie ook bij de stukken de Oproep), namelijk overleven. En we hebben ook nog niet precies in beeld waar de samenleving straks behoefte aan heeft en dan hebben we het nog niet eens over de praktische impact van de anderhalve meter samenleving op bijvoorbeeld bibliotheken, Kunst Centraal, Landschap Erfgoed Utrecht en musea. Tegelijkertijd horen wij ook vanuit de sector dat ze graag financiële zekerheid hebben voor de komende jaren. Begrijpelijk. Daarom hebben we Gedeputeerde Staten al eerder gevraagd aan te geven wat we 'nu' kunnen doen om instellingen financieel perspectief te bieden voor de komende jaren, om straks (najaar bijvoorbeeld) als we wat meer zicht hebben op wat de Corona crisis financieel en maatschappelijk gaat betekenen, te duiden wat we in die nieuwe werkelijkheid van ze vragen. En wat daarvoor de juridische mogelijkheden zijn om zowel de instellingen als onszelf de broodnodige flexibiliteit te geven. In de inleiding wordt weliswaar gesteld dat door Corona er onzekerheid is en mogelijk niet alles kan worden uitgevoerd, maar dat kan actiever worden opgepakt door de onzekerheid te vertalen in de afspraken. Dat geeft organisaties en PS meer houvast. We hebben er alle begrip voor dat er een perspectief wordt geschetst met stippen aan de horizon en dat de coalitie ook haar onderlinge afspraken wil realiseren. Maar deze crisis kunnen we niet negeren. Graag alsnog een antwoord op de vraag naar de juridische mogelijkheden.

- Wat is er de eerste tijd nodig om 1, de schade van de afgelopen maanden te repareren en 2, aan te passen op de 1,5 meter samenleving en waar het publiek dan behoefte aan heeft (fysieke aanpassingen, mogelijk verschuiving naar online en kleinschaligere 'live' bijeenkomsten/ activiteiten)? Wat moet bijvoorbeeld Kunst Centraal (p.18) doen om de eigen activiteiten 'Corona proof' te maken? En hoe werkt dat door in het bereik? Klassen zijn voorlopig kleiner en dat vraagt dus om meer inzet van mensen, tenzij meer digitaal aanbod wordt ontwikkeld en is de organisatie daartoe in staat/ wat is er nodig om de omschakeling te maken? Hieronder staan nog enkele andere voorbeelden die aangeven dat de Corona crisis meer impact heeft op het beleid dan in het voorwoord wordt gesuggereerd.

p.20 Is innovatie i.v.m. Corona een bijzonder aandachtspunt voor de komende jaren? Zoals het nog meer online beschikbaar stellen van het aanbod, meedenken in de betekenis van de bibliotheek als fysieke ontmoetingsplek in de anderhalve meter samenleving?

p.32 Deskundigheidsbevordering. Wat wordt gedaan om de sector te helpen te gaan functioneren in een anderhalve meter samenleving? Worden instellingen geholpen om andere verdienmodellen te bedenken? Als er fysiek minder publiek wordt toegelaten, hoe kunnen instellingen dan wel de relatie met hun publiek behouden (of verbreden)?

p.41 Ontwerpend onderzoek. Waarom wordt dit niet ingezet op het Coronaproof maken van de samenleving?

p.49 Erfgoed Expert Team. Heeft dit team ook expertise in huis om erfgoedeigenaren te helpen om hun erfgoed ook in de anderhalve meter samenleving van maatschappelijke betekenis te laten zijn en de exploitatie daartoe rond te krijgen?

p.54

Hoe helpen we op korte termijn deze musea om het hoofd boven water te houden in de anderhalve metersamenleving? "toeristisch potentieel"

Heeft u al bedacht wat het potentieel is in de anderhalve metersamenleving? Welk toerisme kunnen de komende tijd verwachten?

p.57 "Plaatsing op de werelderfgoedlijst geeft erkenning, internationale allure en versterkt het toeristisch profiel van Utrecht." Is al bedacht op welke wijze na Corona het toeristisch potentieel benut kan worden?

p.57 U gaat nieuw museumbeleid ontwikkelen. Komt dit snel genoeg om de kasteelmusea te helpen om de gevolgen van de Corona pandemie te boven te komen en zich aan te passen aan de anderhalve metersamenleving? En blijft dit beleid binnen de kaders van dit concept beleidskader?

- Zijn onze partnerinstellingen financieel in staat hun bijdrage te leveren? Dus hebben ze voldoende reserves om tegenvallers op te vangen, geen schulden?

N.a.v. de nota:

- p.6 Als onderdeel van doel infrastructuur versterken: verstevigen van het cultuurprofiel van Utrecht. Is in de sessie over de doelenboom ook aan de orde geweest. Toen is door de gedeputeerde verwezen naar het 'culturele profiel' zoals de afspraken met het rijk zijn benoemd. Wordt dat alsnog zo verwerkt?

- p.7 Waarom ontbreekt hier het vraagstuk van de laaggeletterdheid? Dat is een concreter sociaal probleem dan de andere culturele vaardigheden die met genoemde sectoren in beleidsdoel A1 worden aangeleerd. Bij beleidsdoel A2: waarom worden bij de bibliotheken toch weer vooral de boeken en niet andere informatiedragers genoemd?

- p.8 Hoe verhoudt beleidsdoel A4 zich tot de andere doelen? Als over instrumenten wordt gesproken, worden dan niet eigenlijk taken bedoeld (geldt ook voor de pagina's 9 en 10)? Wordt beeldende kunst weer een taak van de provincie? Idem de podiumkunsten (doorlopende keten van artistieke ontplooiing? Of gaat het hier om het uitvoeren van de provinciale kerntaken en zo mogelijk een bijdrage leveren aan de onder A4 genoemde doelen?

- p.12 Uit de eerdere bespreking van de doelenboom begrepen we dat "Wij willen ervoor zorgen dat iedereen in de provincie Utrecht kan deelnemen aan culturele activiteiten." gelezen moet worden als ambitie en niet als absoluut doel omdat de financiële middelen daarin niet voorzien. Moet 'ervoor zorgen' dan niet worden vervangen door het intentioneler 'stimuleren'?

- p.17 Het lijkt net of Kunst Centraal en LEU eerst iets bedenken en dan met lokale organisaties gaan praten om het uit te voeren. Als lokale organisaties een goed idee/ initiatief hebben, dan moeten Kunst Centraal en LEU daar toch ook open voor (kunnen) staan? Het gaat toch om wederkerige participatie?

- p.18 Woorden scheppen soms hun eigen werkelijkheid.... Zien we de partnerorganisaties als beleidsinstrument? Of de subsidie aan de partnerorganisaties?

- p.20 Als met provinciale subsidie nieuwe activiteiten worden ontwikkeld, staan die dan ook open voor alle inwoners, dus van alle gemeenten? Zo niet, hoe verhoudt zich dat tot de doelstelling op p.12 'dat iedereen in de provincie Utrecht kan deelnemen aan culturele activiteiten'?

- p.21 Wat zijn de definities waarop dit kaartje is gebaseerd?

- p.26 "De verwachting is dat de festivals hun publieksaantallen minimaal stabiel houden en waar mogelijk laten toenemen." Hoe reëel is deze verwachting nog?

- p.27 Bij de vaststelling van het festival hebben we uitgebreid gesproken over de idealen en de feitelijke beoordeling van aanvragen die uiteindelijk door de ingestelde commissie moet worden gedaan. Er is een budget gereserveerd voor activiteiten in de regio, maar de kwaliteit van de

aanvragen zou uiteindelijk door doorslag geven. “De komende vier jaar ontvangen minimaal drie regionale festivals (buiten de steden Utrecht en Amersfoort) subsidie van de provincie Utrecht.” Wordt met festivals hier ‘locaties’ bedoeld? Zo niet, hoeveel ruimte laat dit de commissie nog en hoe bepalend is kwaliteit van de aanvragen nog?

- p.29 Zie ook de vragen bij p.8: past dit binnen het provinciale domein?

- p.31 Onderzoek naar de keten van talentontwikkeling.... Wat is daaraan aanvullend nodig ten opzichte van wat landelijk al in beeld is? En heeft onderzoek naar de gevolgen van de Coronacrisis niet meer prioriteit?

- p.32 De status van het Centraal Museum als ‘regionaal museum’ was bedoeld om met het Rijksgeld een rol te kunnen vervullen t.o.v. de kleinere regionale musea. Het geld was toch niet bedoeld als extra budget om het Centraal Museum in de ratrace van de bezoekersaantallen op tentoonstellingen mee te laten doen?

Als het geld daaraan dus blijkbaar wel wordt besteed, welke middelen heeft het Centraal Museum dan om de regionale musea te ondersteunen (ze hebben vaak een zeer kleine professionele staf of draaien op een klein aantal betrokken vrijwilligers) en samen mooie tentoonstellingen te maken om zo het verhaal van Utrecht te vertellen en daar bijvoorbeeld ook de collectie van het CM voor te gebruiken?

- p.42 “Ten behoeve van eigenaren en gemeenten zullen we de Leidraad behoud door ontwikkeling buitenplaatszones (2014) actualiseren.” Actualiseren waarop?

- p.43 “In 2022 heeft twee derde van de gemeenten voldoende kennis over omgevingsgericht erfgoedbeleid.” Wat is voldoende? Wanneer behalen gemeenten een 6 op hun examen en wie organiseert dat examen?

- p.46 “UTRECHTSE ERFGOEDMONITOR STAAT VAN ONDERHOUD RIJKSMONUMENTEN PER CATEGORIE (2019)” Klopt het dat de laatst met PS gedeelde Erfgoedmonitor die van 2018 is? Hoe verhoudt de versie van 2019 (met copyrights in 2020) zich daartoe?

- p.50 De categorie ‘overig’ is zeker twee keer zo groot als het aantal van de SIMAV en ongeveer de helft van het aantal van SDUM. Waaruit bestaat de categorie? Particuliere eigenaren?

- p.54 Waarom heeft u naast de vrijwilligers de eigenaren van erfgoed niet genoemd? Zeker de particuliere eigenaren (of het nu om individuen of verenigingen/ genootschappen gaat) steken veel tijd en geld in het behoud van het erfgoed dat onze provincie zo plezierig maakt om te wonen, te werken en te verblijven.

- p.54 “De Raad voor Cultuur luidde recent de noodklok over de toestand van de kleine en middelgrote musea in Nederland. Veel kleinere musea knokken voor lijfsbehoud.” Op p.55 geeft u aan dat u onderzoek gaat doen. Zie ook de vraag op bij p.32: zou juist het Centraal Museum met de nieuwe status (en extra middelen) hier al veel iets in kunnen betekenen met coaching en het beschikbaar stellen van kennis en kunde die in huis aanwezig is?

p.60 U gaat aandacht geven aan ‘350 jaar rampjaar’. In 2022 wordt herdacht dat de stad Utrecht 900 jaar stadsrechten heeft. De stad heeft zowel met de bisschoppen maar ook met de banden die inwoners hadden met kastelen, landgoederen en buitenplaatsen in de provincie altijd een bijzondere relatie gehad met de rest van de provincie. Bent u bereid om daar ook aandacht aan te schenken, bijvoorbeeld door de UU opdracht te geven die relatie te beschrijven (in boekvorm, maar ook met

gebruik van andere media, zoals weergave van het naspelen van historische scènes met lokale toneel- en muziekverenigingen?)

p.64 Voor molenonderhoud reserveert u voor 2020 295.000 euro. Voor de jaren daarna 400.000. Krijgt u dat geld in 2020 nog besteed, gesteld dat op 3 juni een besluit wordt genomen door PS (bekendmaking, aanvragen en offertes....)?

ChristenUnie

Kunst en cultuur horen bij ons mens-zijn en zijn een bron van schoonheid en plezier, waardevol voor een open en bloeiende samenleving. Onze cultuur herbergt ook een rijke geschiedenis en is een belangrijk onderdeel van onze identiteit en verbondenheid. Een goed cultureel klimaat is een vitale bouwsteen voor welzijn en welvaart en maakt onze provincie aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers.

Het nieuwe Cultuur- en Erfgoedprogramma Voor Jong en Altijd levert hier een goede bijdrage aan en ademt nieuwe energie! De provincie investeert met extra middelen, kennis en expertise in cultuurparticipatie en talentontwikkeling, en in duurzaam behoud en gebruik van cultureel erfgoed voor toekomstige generaties.

De ChristenUnie dankt het college voor het nieuwe Programma en de wijze waarop dit in co-creatie met stakeholders en met PS tot stand is gekomen. In grote lijnen zijn we positief gestemd over de doelstelling, de hoofdlijnen en de thematische uitwerking van het nieuwe programma.

Allereerst: de beweging van een specifiek sectorale aanpak naar meer samenhang met andere programma's (integraal) en gebiedsgericht is wat ons betreft winst. En die winst wordt groter, wanneer de kruisbestuiving tussen de verschillende beleidsterreinen al in een vroeg stadium wordt uitgewerkt!

Inhoudelijk willen we een aantal punten onderstrepen:

- Toegankelijkheid van cultuur krijgt meer nadruk, voor alle leeftijden en bevolkingsgroepen, wat raakt aan sociale agenda en inclusieve samenleving.
- Cultuureducatie, ook voor het vmbo, een goede uitbreiding op het aanbod voor de basisscholen
- Meer onderzoek naar vernieuwing en uitbreiding van beleid voor Utrechtse kasteel- en streekmusea
- We hebben aandacht gevraagd voor het onderhoud en de restauratie van molens, specifiek voor harmonisatie van het Utrechtse en Zuid-Hollandse Molenbeleid. De provincie heeft voor een evenwichtige en duurzame koers gekozen.
- Zwaarder accent op ruimtelijke verankering en bescherming van het cultureel erfgoed, en de cultuurhistorische waarden van de leefomgeving, door te investeren in de Cultuurhistorische atlas en open data
- Aandacht voor bovenlokaal erfgoed, zoals de linies; naast de Grebbelinie wordt ook in de Oude Hollandse Waterlinie weer meer geïnvesteerd.
- Brede regionale samenwerking met gemeenten en culturele samenwerking op basis van een cultuurprofiel

Het zijn punten die maar zo uit ons eigen Verkiezingsprogramma geciteerd konden zijn.

Verder is onze fractie enerzijds content met de (extra) aandacht voor religieus erfgoed en varend erfgoed in het nieuwe programma, onder andere middels de inzet van het ErfgoedExpertTeam.

Anderzijds nog een paar opmerkingen:

#Met betrekking tot religieus erfgoed zijn niet alleen de huidige cijfers van leegstand van belang, maar ook die van leegstand en herbesteding voor de langere termijn (waarin de rooms katholieke kerk bijv. rekent met sluiting van tientallen kerken in de provincie). #En jaarlijks als provincie een kennisplatform of netwerkbijeenkomst voor stakeholders faciliteren over religieus erfgoed is wat ons betreft ook een zinvol instrument.

Kan Gedeputeerde op beide punten reageren?

De paragraaf over de bibliotheken roept voor ons nog vragen op. Enerzijds heeft de provincie als wettelijke taak een bibliotheeknetwerk in stand te houden. Daarnaast wordt de wens tot meer impact beschreven (in het kader van ontmoeting, sociale cohesie). De realiteit is dat er in de provincie Utrecht nog maar 9 bibliotheken over zijn, en gemeenten de bibliotheek nog regelmatig wegbezuinigen. Hoe verhoudt de wettelijke taak en ambitie van de provincie zich tot de gemeentelijke bevoegdheid tot sluiting van bibliotheken? Wat is de inzet van de provincie op dit punt?

Met betrekking tot de (partner)instellingen hebben we nog een vraag op welke wijze de 'Fair Practice - Fair Pay'-code in het nieuwe Programma is opgenomen?

Dit nieuwe Cultuur- en Erfgoedprogramma is een bouwsteen voor de Omgevingsvisie. Daarmee zijn de kaders vanuit de provincie helder meegegeven. Omdat de druk op de ruimte groot is, zal er vanuit alle opgaven door gemeenten (en regio's) een afweging van (strijdige) belangen gemaakt moeten worden, waarin erfgoed risico's loopt. Hoe kan Gedeputeerde borgen dat het cultureel erfgoed en de cultuurhistorische waarden van de leefomgeving ruimtelijk verankerd en beschermd blijven?

Tenslotte:

We leven inmiddels al weken in Corona-tijd. En hoewel de maatregelen voorzichtig versoepeld gaan worden, ging de cultuursector als eerste op slot, en zal deze sector als laatste weer open gaan. Het nieuwe programma biedt (partner)instellingen financieel perspectief voor de komende jaren. Tegelijkertijd zal de impact van de crisis op de (partner)instellingen steeds duidelijker worden en is nog ongewis hoe de provincie dan moet acteren. Van onze fractie de vraag hoe Gedeputeerde het voorgenomen besluitvormingsproces afzet tegen een mogelijk noodzakelijke herziening (prioritering, temporisering) ervan in een later stadium?